

20.05.2015

Kj/19

§ 141

Kj / Valtuutettu Lasse Männistön aloite koskien vähäpäästöisten autojen edistämishjelmaa

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Lasse Männistön aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Männistö Lasse valtuustoaloite Kvsto 22.10.2014 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lasse Männistö ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingissä toteutetaan vähäpäästöisten autojen edistämishjelma, joka sisältää seuraavat toimet:

- Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla.
- Varataan vähäpäästöisille autoille erikseen liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin.
- Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua.
- Laaditaan konkreettinen ja tavoitteellinen suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle. Latauspisteiden määrää lisätään sitä mukaa kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät.

Alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaisia siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl.

Etuuksien saamiseksi vähäpäästöisen auton omistaja voi hakea kotikaupunkinsa ao. virastosta rekisteriotetta vastaan erillisen kilven, jolla viranomaisten työtä helpotetaan vähäpäästöisen auton tunnistamiseksi. Kilpi asetetaan auton takalasiin näkyvälle paikalle.

Saman sisältöinen valtuustoaloite jätetään kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa ja Helsinki toteuttaa vähäpäästöisen autojen edistämishjelman mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden seudun kuntien kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että liikenteen vähäpäästöisyyden edistäminen sisältyy useisiin kaupungin ohjelmiin: Helsingin kaupungin Ilmansuojelun toimintaohjelmaan 2008–2016, Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan ja Pääkaupunkiseudun ilmastostrategiaan 2030. Kaupunginhallitus hyväksyi 31.5.2010 kaupungin ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta. Lisäksi Helsingin 30 % päästövähennysselvityksessä yhdeksi kustannustehokkaaksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimeksi on kirjattu vähäpäästöisten ajoneuvojen lisääntymisen edistäminen.

Helsingin ensimmäinen sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä toimi vuosina 2011–2012. Sen tärkein tehtävä oli koordinoida sähköistyvän ajoneuvoliikenteen ensimmäisen vaiheen kehitystoimia. Sähköisen liikenteen toinen työryhmä aloitti vuonna 2013 ja se toimii vuoden 2014 loppuun.

Valtuustoaloitteessa esitetyt edistämistoimet

Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti

Helsingin kaupungilla on ollut pysäköintietuisuus vähäpäästöisille henkilöautoille keväästä 2011. Korkeintaan 100 g hiilidioksidia kilometrillä päästävät henkilöautot saavat 50 prosentin alennuksen maksuista yleisten liikennealueiden maksullisilla pysäköintipaikoilla sekä maksullisista asukas- ja yrityspysäköintitunnuksista. Auton ilmanlaatua heikentävien päästöjen täytyy etuisuuden saamiseksi lisäksi olla vähintään Euro 5-tasoa. Vähäpäästöisiksi on katsottu kaikki täyssähköautot sekä täysin sähkökäyttöiset mopoautot. Kriteerejä tarkistetaan teknologian kehittyessä muutaman vuoden välein. Alennuksen rahallinen arvo tulee lähivuosina kasvamaan, kun pysäköinnin hintoja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti

portaittain nostetaan. Etuutta on tähän mennessä haettu rakennusviraston asiakaspalvelusta 1116 ajoneuville. Kaupunginhallitus katsoo, että nykyinen 50 %:n alennus on edelleen riittävä etu myös sähköautoille. Täysin maksuton pysäköinti ei olisi perusteltua edes hyvin vähäpäästöisille ajoneuvoille. Vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävien ajoneuvojen määrät kasvavat, joten on tarpeen tarkastella alennuksen saamisen kriteereitä säännöllisesti.

Varataan vähäpäästöisille autoille liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin

Liityntäpysäköinnillä pyritään lisäämään joukkoliikenteen käyttöä siten, että yhä suurempi osa kaupungin ulkopuolelta keskustaan kohdistuvasta yksityisautoliikenteestä saadaan vaihtamaan joukkoliikenteeseen kaupungin rajojen ulkopuolella. Helsingin yleisillä alueilla olevista julkista latauspisteistä suurin osa sijaitsee liityntäpysäköintialueilla. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja sähköisen liikenteen työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua

Joukkoliikennekaistojen tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen laatua ja toiminnallisuutta liikenneverkon ruuhkautuvilla osuuksilla sekä lisätä julkisen liikenteen käyttöä. Joukkoliikennekaistojen ansiosta joukkoliikennevälineet pystyvät liikennöimään muun liikenteen ruuhkista riippumatta. Helsingin pääkatujen joukkoliikennekaistat ovat ylikuormitettuja varsinkin aamu- ja iltapäiväruuhkien aikana. Joukkoliikennekaistoille asetetut tavoitteet voivat vaarantua, jos vähäpäästöisille ajoneuvoille sallitaan oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin, kun se on takseille sallittua.

Laaditaan konkreettinen ja tavoitteellinen suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle. Latauspisteiden määrää lisätään sitä mukaa kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät.

Sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä on laatinut mm. Helsingin yleisiä alueita käsittävän latausverkon yleissuunnitelman ja yhteensä 115 latauspisteen sijoitussuunnitelmakartan. Helsingin Energia on toteuttanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Helsingin Energia seuraa latauspisteiden käyttöä ja toteuttaa uusia latauspisteitä kysynnän mukaan.

20.05.2015

Kj/19

Helsingin Energia perusti vuoden 2013 lopulla yhdessä 17 muun energiayrityksen kanssa sähköautojen latauspalveluita tarjoavan yhtiön Liikennevirta Oy:n. Tavoitteena yhtiön perustamisessa oli saada aikaan valtakunnallinen sähköistä liikennettä palveleva sähköautojen latausratkaisu kaikille sähköautojen käyttäjille. Latauspisteiden yhteiskäytön avulla saavutetaan pienemmät yksikkökustannukset, latauspisteiden korkeampi käyttöaste sekä parempi käyttäjäkokemus kaikille latauspalvelun käyttäjille. Liikennevirta Oy toimii Helsingin Energian tarjoamien latauspalveluiden operaattorina minkä lisäksi yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksia kansainvälisten latausoperaattoreiden kanssa.

Toistaiseksi lataus on ollut palvelun käyttäjille ilmaista, mutta se on tarkoitus muuttaa maksulliseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä. Julkisten latauspisteiden lisäksi Helsingin Energia toteuttaa asiakkaille myös yksityiseen käyttöön tulevia latauspisteitä.

Jakeluverkon kehittämisessä tulisi tehdä yhteistyötä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa, jossa laaditaan kansallista suunnitelmaa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Männistö Lasse valtuustoaloite Kvsto 22.10.2014 asia 10

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2015 § 496

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Lasse Männistön aloitteen loppuun käsitellyksi.

04.05.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2015

Kj/19

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 02.12.2014 § 470

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vähäpäästöisten pysäköintialennus

Helsingin kaupunki myöntää vähäpäästöisille henkilöautoille ja täyssähkökäyttöisille mopoautoille 50 prosentin alennuksen pysäköintimaksusta. Alennus perustuu kaupunginvaltuuston vuonna 2011 tekemään päätökseen.

Pysäköintialennuksen edellytyksenä on, että auto täyttää seuraavat päästökriteerit: bensiini- ja dieselautojen (hybridit mukaan lukien) hiilidioksidipäästöjen on oltava enintään 100 grammaa kilometriä kohden sekä kaasu- ja etanoliautojen hiilidioksidipäästöjen enintään 150 grammaa kilometrillä. Edellä olevan lisäksi säänneltyjen päästöjen tason on autoissa oltava vähintään Euro 5-tasoa. Vain täyssähköautot ja -mopot on luokiteltu suoraan vähäpäästöisiksi.

Alennuksen saadakseen pysäköinti on maksettava puhelimella tai Comet-laitteella. Edun saavat myös muut kuin helsinkiläiset, ja etu on mahdollista saada myös asukas- ja yrityspysäköintitunnukseen. Mikäli päästökriteerit täyttyvät, autoilija saa tuulilasiin kiinnitettävän vihreän P-tarran. Etuutta on tähän mennessä haettu rakennusviraston asiakaspalvelusta 1116 ajoneuville.

Vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävien ajoneuvojen määrät kasvavat, joten on tarpeen tarkastella alennuksen saamisen kriteereitä säännöllisesti. Olisi yksinkertaisinta, jos kriteerit täyttävälle ajoneuvoille myönnettäisiin kokonaan ilmainen pysäköinti.

Tällä hetkellä vähäpäästöisten pysäköintialennus on saatavissa vain maksettaessa puhelimella tai Comet-laitteella, mutta täysin maksuton pysäköintietu tulisi kaikkien vähäpäästöistä autoa käyttävien autoilijoiden saataville. Tällä olisi vuositasolla vajaan 100 000 euron kustannusvaikutus rakennusviraston tuloihin.

Sähköautojen latauspisteet

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

20.05.2015

Kj/19

Rakennusvirasto on Helsingin kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmässä. Ryhmän toimikausi päättyy kuluvan vuoden lopussa. Ohjausryhmässä on käsitelty myös sähköautojen latauspysäköintiä. Työryhmä on mm. laatinut yleissuunnitelman 115 sähköauton latauspisteen sijoittamiseksi kaupungin yleisille alueille.

Helsingin Energia on toteuttanut 35 latauspistettä sähköautoille yleissuunnitelmassa esitetyille paikoille, ja pisteiden määrää on tarkoitus kasvattaa lataustarpeen lisääntyessä. Pysäköintipaikoista vain kolme on maksullisen pysäköinnin piirissä, ja niiden käytöstä vähäpäästöiset ajoneuvot maksavat siis 50 prosenttia. Muut latauspaikat ovat ilmaisia. Helsingin Energia on ehdottanut, että latauspaikkojen pysäköinnistä ei veloitettaisi vielä ainakaan vuoden 2015 aikana.

Maksuton pysäköinti latauspaikoilla on kannatettavaa, koska se mahdollistaisi liikennemerkkien yksinkertaistamisen. Tällä hetkellä latauspaikoilla on kahdenlaisia liikennemerkkejä, sekä kieltomerkkejä että pysäköintimerkkejä. Useilla lisäkilvillä varustetut kieltomerkit voitaisiin korvata sähköautoilun latauksen sallivilla P-merkeillä.

Muut ehdotukset

Yleisten töiden lautakunta kannattaa liityntäpysäköintipaikkojen varaamista vähäpäästöisille autoille joukkoliikenteen solmukohtiin. Joukkoliikennekaistojen käyttöoikeuden myöntäminen vähäpäästöisille ajoneuvoille ei sen sijaan ole tarkoituksenmukaista, koska sillä olisi kielteinen vaikutus joukkoliikennekaistojen alkuperäiseen tarkoitukseen.

Lopuksi

Vähäpäästöisten autojen edistämishjelma täydentää sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän työtä. Yleisten töiden lautakunta kannattaa vähäpäästöisten autojen (alle 50 g/km) vapauttamista kokonaan pysäköintimaksusta ja pitää perusteltuna, että alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaista siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl.

Käsittely

02.12.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Muutetaan lausuntoehdotuksen viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Yleisten töiden lautakunta kannattaa

20.05.2015

Kj/19

vähäpäästöisten autojen (alle 50 g/km) vapauttamista kokonaan pysäköintimaksusta ja pitää perusteltuna, että alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaista siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl."

Jäsen Nyholm teki asiassa seuraavan palautusehdotuksen: Yleisten töiden lautakunta palauttaa lausunnon uudelleen valmisteltavaksi ja jatkaa kaupunginvaltuuston vuonna 2011 tekemän päätöksen mukaisesti, tarjoten vähäpäästöisille henkilöautoille ja täyssähkökäyttöisille mopoautoille 50 prosentin alennuksen pysäköintimaksusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Matti Laihonen, asiamies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 25.11.2014 § 341

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuustoaloitetta vähäpäästöisten autojen edistämishjelmasta.

Vähäpäästöisten autojen edistäminen on hyvin tärkeää ja siihen tähtäävän suunnitelman tekeminen kannatettavaa. Liikenteen vähäpäästöisyyden edistäminen sisältyy useisiin kaupungin ohjelmiin: Helsingin kaupungin Ilmansuojelun toimintaohjelmaan 2008-2016, Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan ja Pääkaupunkiseudun ilmastostrategiaan 2030. Kaupunginhallitus hyväksyi 31.5.2010 kaupungin ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta. Lisäksi Helsingin 30 % päästövähennysselvityksessä yhdeksi kustannustehokkaaksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimeksi on kirjattu vähäpäästöisten ajoneuvojen lisääntymisen edistäminen.

Liikenne aiheuttaa pääkaupunkiseudun hiilidioksidipäästöistä neljänneksen ja noin puolet siitä syntyy henkilöautoliikenteestä. Lisäksi

liikenne on merkittävin ilmanlaadun heikentäjä ja meluhaittojen aiheuttaja Helsingissä. EU:n raja-arvo typpidioksidin vuosipitoisuudelle ylittyy Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Myös pienhiukkaset aiheuttavat merkittävää terveyshaittaa ympäristöissä, jossa liikennemäärät ovat suuria.

Kaupungin tuleekin voimakkaasti panostaa liikenteen haittojen torjuntaan. Autoliikenteen vähentäminen ja liikennemäärien kasvun estäminen on tärkein toimenpide. Helsingin asukas- ja työpaikkamäärän kasvun synnyttämä liikkumistarpeen lisääntyminen tulisi ohjata kestäviin liikkumismuotoihin: pyöräilyyn, kävelyyn ja joukkoliikenteeseen, mikä vaatii liikkumisen ohjauksen sekä liikenteen hinnoittelun toimia.

Vaikka uusien, ensirekisteröityjen henkilöautojen CO₂-päästöt ovat viime vuosina huomattavasti laskeneet, oli keskimääräinen uuden auton hiilidioksidipäästö syyskuussa 2014 yhä 126 g/km. Autokannan uusiutuminen on lisäksi hyvin hidasta. Henkilöautojen keski-ikä Helsingissä on lähes 10 vuotta. Tämän vuoksi uusien, vähäpäästöisten ja erityisesti sähköä tai muita vaihtoehtoisia energialähteitä käyttävien ajoneuvojen hankintaa tulisi tukea.

Valtuustoaloitteessa esitetyt edistämistoimet

Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti

Helsingin kaupungilla on ollut pysäköintietuisuus vähäpäästöisille henkilöautoille keväästä 2011. Korkeintaan 100 g hiilidioksidia kilometrillä päästävät henkilöautot saavat 50 prosentin alennuksen maksuista yleisten liikennealueiden maksullisilla pysäköintipaikoilla sekä maksullisista asukas- ja yrityspysäköintitunnuksista. Auton ilmanlaatua heikentävien päästöjen täytyy etuisuuden saamiseksi lisäksi olla vähintään Euro 5-tasoa. Vähäpäästöisiksi on katsottu kaikki täyssähköautot sekä täysin sähkökäyttöiset mopoautot. Kriteerejä tullaan ensi vuonna tarkistamaan ja todennäköisesti kiristämään vuoden 2016 alussa.

Ympäristölautakunta katsoo, että nykyinen 50 %:n alennus olisi edelleen riittävä etu myös sähköautoille. Alennuksen rahallinen arvo tulee lähivuosina kasvamaan, kun pysäköinnin hintoja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti portaittain nostetaan.

Täysin maksuton pysäköinti etenkin kantakaupungissa ei olisi perusteltua edes hyvin vähäpäästöisille ajoneuvoille. Pysäköinti vie aina arvokasta katutilaa muulta toiminnalta. Sen lisäksi myös vähäpäästöinen autoilu aiheuttaa ruuhkautumista, katupölyä, turvattomuutta ja vie tilaa kävelyiltä ja pyöräilyltä sekä kilpailee

joukkoliikenteen kanssa. Kantakaupungin ruuhkien ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi tulisi edistää keskustaan saapumista joukkoliikenteellä ja vähentää autoliikennettä. Keskustaan saapuvassa liikenteessä joukkoliikenteen osuus on jo tällä hetkellä varsin korkea, ja yksi merkittävä syy joukkoliikenteen suosioon on henkilöautojen maksullinen pysäköinti.

Pysäköinnin täysi maksuttomuus ei saanut kannatusta kaupungin useiden virastojen, liikenne- ja viestintäministeriön, HSL:n, HKL:n kuin ympäristöjärjestöjenkään taholla, kun kaupungin pysäköintietuus vähäpäästöisille (alle 100 g CO₂/km) oli lausunnoilla vuonna 2010.

Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman luonnoksessa esitetään, että jakelu-, huolto- ja keräyskalustolle tulisi erityinen pysäköintitunnus kantakaupungin alueelle. Sen hinnasta saisivat alennuksen ilmanlaatua heikentävien epäpuhtauksien osalta vähäpäästöiset ajoneuvot. Vaihtoehtoisia käyttövoimia (kaasu, etanoli, sähkö, ml. hybridit) käyttävät paketti- ja kuorma-autot luokiteltaisiin myös vähäpäästöisiksi, koska niiden ilmanlaatua heikentävät päästöt ovat pienemmät kuin bensiini- ja dieselajoneuvojen. Hiilidioksidipäästöjen huomioiminen raskaan kaluston osalta on tällä hetkellä hankalaa erityisesti todentamisen kannalta.

Varataan vähäpäästöisille liityntäpysäköintipaikkoja

Maksuttomien paikkojen tarjoaminen sähköautoille kantakaupungin ulkopuolisilla, maksullisilla liityntäpysäköintipaikoilla on kannatettava toimenpide. Lisäksi joukkoliikenteen solmukohtien liityntäpaikoille olisi hyvä varata sähköautoille erikseen merkittyjä paikkoja, joissa niiden lataaminen olisi mahdollista. Tämä tulisi tehdä seudullisessa yhteistyössä HSL:n ja alueen kuntien kanssa.

Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua

Minkään vähäpäästöistä autoilua edistävän toimen ei pitäisi heikentää joukkoliikenteen sujuvuutta tai houkuttelevuutta. Hyvin järjestetty ja tehokas joukkoliikenne on vähäpäästöisiäkin henkilöautoja ympäristöystävällisempää. Sähköautojen joukkoliikenteelle aiheuttamat viivästykset merkitsisivät kustannuksia matka-aikojen pidentyessä. Esimerkiksi Oslossa sähköautot ovat ruuhkautaneet joukkoliikennekaistoja ja aiheuttaneet viivästyksiä busseille.

Vaikka etuisuus olisi määräaikainenkin tai koskisi vain osaa joukkoliikennekaistoista, voisi se aiheuttaa epäselvyyttä ja totuttaa autoilijat jatkossakin käyttämään ko. kaistoja. Lisäksi valvonta olisi erittäin hankalaa. Koska sähköautot eivät välttämättä erotu

ulkonäöltään muista autoista, saattaisivat myös muut kuin etuisuuden piiriin kuuluvat käyttää kaistoja.

Määräaikaan tai alueella rekisteröityjen vähäpäästöisten autojen tiettyyn määrään sidotut etuisuudet voivat olla ongelmallisia kuluttajien kannalta. Uutta autoa hankkivan on vaikea tietää kuinka paljon vähäpäästöisiä autoja on jo rekisteröity.

Laaditaan suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle

Suunnitelmallinen latausinfra lisääminen on ensiarvoisen tärkeää sähköautojen hankkimisen edistämiseksi. Jakeluverkon kehittämisessä tulisi tehdä yhteistyötä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa, jossa laaditaan kansallista suunnitelmaa. Helsingin Energia on tähän mennessä perustanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Latauspisteiden käyttöä seurataan ja uusia latauspisteitä toteutetaan kysynnän mukaan. Vuonna 2013 Helsingin Energian ja 17 muun energiayrityksen yhteistyössä perustama, latauspalveluita tarjoava yhtiö Liikennevirta Oy pyrkii saamaan aikaan valtakunnallisen sähköistä liikennettä palvelevan sähköautojen latausratkaisun.

Myös rakennuskannassa tulee varautua sähköautojen vaatimuksiin. Norjassa muun muassa kauppakeskukset, taloyhtiöt ja yritykset saavat taloudellista tukea sähköautojen lataukseen sopivien parkkipaikkojen järjestämiseen. Kunnat subventoivat myös koteihin rakennettavia latauspisteitä. Kaupunki voisi myös kaavoissa tai tontinluovutusehdoissa vaatia latauspaikkojen perustamista.

Vastaavasti myös kaasuinfrastruktuuria, erityisesti biokaasun osalta, on syytä kehittää. Tankkauspaikkojen vähäinen lukumäärä lienee tärkein syy kaasuautojen käytön hitaaseen kasvuun henkilöliikenteessä.

Muita edistämistoimia

Helsingin kaupunki on sitoutunut noudattamaan vähäpäästöisyyskriteerejä myös omissa henkilöautohankinnoissaan. Kaupungin tulisi nykyistä näkyvämmiin toimia esimerkkinä ja hankkia omaan kalustoonsa uusittavien ajoneuvojen tilalle sähköautoja sekä muita vähäpäästöisiä, kuten bifuel- tai flexifuel-autoja, joissa polttoaineena voi bensiinin lisäksi käyttää biokaasua tai etanolia. Kaupunki voisi edistää sähköautojen hankintaa myös sisäisillä rahoitusjärjestelyillä. Esimerkiksi Oslon kaupunki on varannut

budjetissaan vuonna 2014 kuusi miljoonaa euroa, josta virastot voivat lainata korotonta lainaa sähköautojen hankkimiseksi.

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015 –luonnos sisältää merkittävänä lisärahoituslähteenä ja liikkumisen ohjauskeinona ajoneuvoliikenteen hinnoittelun. Hinnoittelua suunniteltaessa ja asetettaessa tulisi huomioida autojen päästöt. Sähköautojen ja muiden hyvin vähäpäästöisten ajoneuvojen tulisi saada alennus maksuista tai hinta tulisi porrastaa päästöjen mukaan. Myös ajoneuvon lähipäästöt eli ilmanlaatua heikentävät päästöt sekä melu tulisi ottaa huomioon.

Kaupungin tulisi voimakkaasti viedä viestiä valtiolle ja ministeriöille verotuksen merkityksestä vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnan tukemisessa. Muun muassa Norjassa sähköautot on vapautettu sekä autoverosta että 25 prosentin arvonlisäverosta. Verohelpotusten ansiosta sähköautojen hinnat ovat kilpailukyisiä polttomoottoriautojen kanssa. Suoria tukia sähköautojen ostajille on myönnetty muun muassa Ruotsissa, Ranskassa, Hollannissa, Britanniassa ja Virossa.

Muutoksenhaku

Tähän lausuntoon ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.11.2014 § 369

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Helsingin liikennepolitiikan keskeisiä tavoitteita ovat joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattaminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen.

Uudet teknologiat, ekologisuus ja älykkyyks tuottavat jo lähitulevaisuudessa uusia palveluja liikenteeseen. Uusien moottoritekniikoiden avulla liikenteen päästöt vähenevät.

Öljypohjaisuus vähenee liikenteen käyttövoimana. Polttomoottoreista siirrytään hybridiin ja sähköön sekä uusiutuvan energian hyödyntämiseen. Eri voimanlähteitä käytetään rinnan, sillä ainakaan vielä näköpiirissä ei ole yhtä teknologiaa, joka ratkaisisi liikenteen ympäristöongelmat.

Innovaatorahoituskeskus Tekesin EVE-ohjelma on sähköajoneuvoalan keskeisin verkosto Suomessa. Helsinki, muut pääkaupunkiseudun kaupungit ja Lahti osallistuvat Pääkaupunkiseudun sähköinen liikenne -hankkeeseen, joka on osa Tekesin EVE-ohjelmaa. Ohjelma toimii vuosina 2011 - 2015. Helsinki on saanut ohjelman kautta tukea sähköautojen julkisten latauspisteiden toteuttamiseen ja ladattavien sähköautojen leasing-kuluihin.

Helsingin ensimmäinen sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä toimi vuosina 2011 - 2012. Sen tärkein tehtävä oli koordinoida sähköistyvän ajoneuvoliikenteen ensimmäisen vaiheen kehitystoimia. Sähköisen liikenteen toinen työryhmä aloitti vuonna 2013 ja se toimii vuoden 2014 loppuun. Ryhmien työn tuloksina Helsingin yleisillä alueilla on yhteensä 35 sähköautojen julkista latauspistettä ja Helsingin kaupungilla on 23 ajoneuvoa, jotka hyödyntävät uusia voimanlähteitä. Ajoneuvoista kuusi on täyssähköautoja, kymmenen hybridiä ja seitsemän biokaasukäyttöistä. Tuloksia ovat lisäksi 115 latauspisteen sijoitussuunnitelmapaketti ja latauspisteiden yhtenäistäminen.

Valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että Helsingissä toteutetaan vähäpäästöisten autojen edistämishjelma, joka sisältää seuraavat toimenpiteet:

- Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla.
- Varataan vähäpäästöisille autoille erikseen liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin.
- Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua.
- Laaditaan konkreettinen ja tavoitteellinen suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle. Latauspisteiden määrää lisätään sitä mukaa kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät.

Vähäpäästöiset ajoneuvot pienentävät kasvihuonekaasupäästöjä ja terveydelle haitallisia päästöjä sekä alentavat melua. Tällä hetkellä ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät Helsingissä ruuhkaantuneimmilla

kaduilla liikenteen takia. Liikenne tuottaa neljäsosan kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2011 myöntää vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävälle autoille 50 %:n alennuksen pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastusmaksusta. Jos valtuustoaloitteessa esitetty ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla toteutetaan, se edellyttää, että kaupunginvaltuusto kumoaa vuonna 2011 tekemänsä päätöksen, joka liittyy vähäpäästöisten autojen pysäköintietuuksiin.

Liityntäpysäköinnillä pyritään lisäämään joukkoliikenteen käyttöä siten, että yhä suurempi osa kaupungin ulkopuolelta keskustaan kohdistuvasta yksityisautoliikenteestä saadaan vaihtamaan joukkoliikenteeseen kaupungin rajojen ulkopuolella. Liityntäpysäköinti voi toimia osana sähköistä matkaketjua, joka muodostuu esimerkiksi sähköautosta, junasta ja raitiovaunusta. Helsingin yleisillä alueilla on yhteensä 35 sähköautojen julkista latauspistettä, joista suurin osa sijaitsee liityntäpysäköintialueilla. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja sähköisen liikenteen työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

Joukkoliikennekaistojen tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen laatua ja toiminnallisuutta liikenneverkon ruuhkautuvilla osuuksilla sekä lisätä julkisen liikenteen käyttöä. Joukkoliikennekaistojen ansiosta joukkoliikennevälineet pystyvät liikennöimään muun liikenteen ruuhkista riippumatta. Joukkoliikennekaistat parantavat joukkoliikenteen sujuvuutta, täsmällisyyttä ja nopeutta sekä vähentävät päästöjä. Helsingin pääkatujen joukkoliikennekaistat ovat ylikuormitettuja varsinkin aamu- ja iltapäiväruuhkien aikana. Joukkoliikennekaistoille asetetut tavoitteet vaarantuvat, jos vähäpäästöisille ajoneuvoille sallitaan oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin, kun se on takseille sallittua. Valtuustoaloitteen allekirjoittajien esitys poikkeaa tältä osin joukkoliikennekaistoille asetetuista tavoitteista.

Sähköautojen julkista latausinfrastruktuuria kehitetään sitä mukaa kuin sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät. Sähköajoneuvojen voimakaskaan kasvu ei ratkaise yksityisautojen aiheuttamia ruuhkautumis-, tilankäyttö- ja turvallisuusongelmia. Sähköisen liikenteen työryhmä on laatinut sijoitussuunnitelman 115:lle sähköautojen latauspisteelle. Suunnitelma toimii pohjana uusien pisteiden sijoittamiselle ja sitä päivitetään asemakaavoituksen yhteydessä erityisesti uusilla alueilla. Tavoitteena on lisätä latauspisteiden määrää, kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

Edellä olevan perusteella erillisen vähäpäästöisten autojen edistämishjelman tekeminen Helsingissä ei ole perusteltua.

Esittelijä

vs. liikennesuunnittelupäällikkö
Katariina Baarman

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi
Jari Rantsi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 18.11.2014 § 79

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin Energian johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin Energia perusti vuoden 2013 lopulla yhdessä 17 muun energiayrityksen kanssa sähköautojen latauspalveluita tarjoavan yhtiön Liikennevirta Oy. Tavoitteena yhtiön perustamisessa oli saada aikaan valtakunnallinen sähköistä liikennettä palveleva sähköautojen latausratkaisu kaikille sähköautojen käyttäjille. Latauspisteiden yhteiskäytön avulla saavutetaan pienemmät yksikkökustannukset, latauspisteiden korkeampi käyttöaste sekä parempi käyttäjäkokemus kaikille latauspalvelun käyttäjille. Liikennevirta Oy toimii Helsingin Energian tarjoamien latauspalveluiden operaattorina minkä lisäksi yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksia kansainvälisten latausoperaattoreiden kanssa.

Helsingin Energia on toteuttanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Helsingin Energia seuraa latauspisteiden käyttöä ja toteuttaa uusia latauspisteitä kysynnän mukaan. Latauspalvelun perusajatus on, että pitemmällä tähtäimellä latausverkoston rakentaminen ja ylläpito voidaan rahoittaa latauspalveluiden käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Toistaiseksi lataus on ollut palvelun käyttäjille ilmaista, mutta se on tarkoitus muuttaa maksulliseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä. Julkisten latauspisteiden lisäksi Helsingin Energia toteuttaa asiakkaille myös yksityiseen käyttöön tulevia latauspisteitä.

Helsingin Energia katsoo, että kannustimet ovat tärkeä osa toimenpiteitä sähköautojen määrän kasvattamiseksi. Helsingin Energia

20.05.2015

Kj/19

pitää myös tärkeänä, että nykyiset ja lähitulevaisuudessa toteutettavat julkiset latauspisteet olisivat pysäköintimaksun suhteen maksuttomia ainakin siihen asti, kun sähköautot ovat enemmän yleistyneet. Tässä perusteena on mahdollisimman selkeä käyttäjäkokemus latauspalveluiden käyttäjille.

Helsingin Energia osallistuu jatkossakin Helsingin kaupungin ja sen lähialueiden sähköisen liikenteen latausverkoston kehittämiseen ja toteutukseen.

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Pekka Manninen

Lisätiedot

Markus Lehtonen, Kehitysjohtaja, puhelin: +358 9 617 2475
markus.lehtonen(a)helen.fi